

COLOFON

TGE - Tijdschrift voor Gezondheidszorg & Ethiek - wil de morele bezinning op actuele veranderingen binnen de gezondheidszorg vanuit verschillende benaderingen en levensbeschouwingen bevorderen. Met artikelen over het werk van medisch-ethische commissies, recente wetgeving en vraagstukken op het snijvlak van geneeskunde, filosofie en literatuur.

Redactiesecretariaat

Dr. Gert Olthuis (hoofdredacteur)
Mevr. drs. Valesca Hulsman (eindredacteur)

Contact

Afd. IQ healthcare 160
Sectie Ethiek
Radboudumc
Postbus 9101, 6500 HB Nijmegen
T: 024-3615305
E-mail: Hoofdredactie.TGE@gmail.com

Voor vragen omtrent het aanleveren van kopij, bezoek onze website <https://www.tijdschriftge.nl> en bekijk de Auteursrichtlijnen.

Redactie

Mevr. mr. dr. Rachèl van Hellemond,
mevr. dr. Karin Janssen van Doorn,
mevr. dr. Joke Lemiengre,
prof. dr. Maria van den Muijsenbergh,
dr. Donald van Tol, mevr. dr. M. Caroline Vos

Redactieraad

Prof. dr. Martin Buijsen, dr. Wim Dekkers,
mevr. dr. Mirjam Houtlosser, prof. dr. Axel Liégeois, prof. dr. R. ter Meulen, (voorzitter),
prof. dr. Paul Schotsmans, prof. dr. Cor Spreeuwenberg, mevr. dr. Alies Struijs, prof. dr. Thijs Tromp, dr. Hugo Verbrugh, prof. dr. Hub Zwart

Uitgever

Uitgeverij Koninklijke Van Gorcum, Assen
www.vangorcum.nl
T: 0592 379 555
E: klantenservice@vangorcum.nl

Abonnementen

Particulier € 71,00
Instellingen € 120,00
Studenten € 49,00

(exclusief verzendkosten)

Een abonnement geeft ook toegang tot de <https://www.tijdschriftge.nl>.

Een abonnement wordt automatisch verlengd, tenzij een schriftelijke opzegging is ingediend bij afdeling Klantenservice van Uitgeverij Koninklijke Van Gorcum. Een abonnement loopt van januari t/m december.

ISSN 1572-0179

© 2023, Uitgeverij Koninklijke Van Gorcum, Assen

Alle auteursrechten t.a.v. de inhoud van deze uitgave worden uitdrukkelijk voorbehouden.

INHOUD

Inhoudsopgave TGE 4, 2023

Themanummer Natuur, mens en gezondheid in harmonie

REDACTIONEEL

Natuur, mens en gezondheid in balans
Gert Olthuis en Steven Dorrestijn **89**

ONDERZOEK & REFLECTIE

De activistische zorgprofessional: professionele identiteit in tijden van klimaatcrisis
Mario Veen **90**

ONDERZOEK & REFLECTIE

Primum non nocere? Schade en verantwoordelijkheid
Naomi van Steenberg **96**

ONDERZOEK & REFLECTIE

De nuance van de "natuur = gezond" claim
Karin Dijkstra **100**

GAST AAN HET WOORD

"De schok van de klimaatcrisis kan leiden tot anders gaan leven"
Gesprek met Wouter Kusters **104**

ACTUALITEIT

Verduurzaming in het Streekziekenhuis Koningin Beatrix
Jan-Willem Berends **107**

DOCUMENT

Hoe krijgen we onderwijs over planetaire gezondheid in biomedische curricula?
Rob Houtepen **109**

HORA EST

De beste manier om de gezondheid van mensen te verzekeren is het borgen van de gezondheid van dieren en het milieu
Joost van Hertem **111**

LEESTAFELS **95, 112, 113**

MEDEDELING **103**